

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๐๔/ ๐๙๔๘

ที่ นร ๑๑๐๔/ ๐๙๔๘	วันที่ ๑๐ ม.ค. ๕๘	เลขที่ ๒๕๕๘-๑๖-๕๕
วันที่ ๑๐ ม.ค. ๕๘	วันที่ ๑๐ ม.ค. ๕๘	วันที่ ๑๐ ม.ค. ๕๘

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ผลการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๕ (The 5th GMS Summit)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๒/๐๖๖๓ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แถลงการณ์ร่วมระดับผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๕ (Joint Summit Declaration)

๒. สรุปแผนปฏิบัติการของกรอบการลงทุนของภูมิภาค (Regional Investment Framework-Implementation Plan)

ตามที่ นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในฐานะประธานการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๕ (the 5th GMS Summit) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ในฐานะรัฐมนตรีประจำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS Minister) พร้อมด้วยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (พลเอก ฉนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) และคณะรัฐมนตรี ได้ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมแชงกรีลา กรุงเทพมหานคร นั้น

สำนักงานฯ ใคร่ขอเสนอผลการประชุมดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานหลักประสานงานความร่วมมือแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation: GMS) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๕ (The 5th GMS Summit) ในระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมแชงกรีลา กรุงเทพมหานคร ต่อมาสำนักงานฯ ได้มีหนังสือ

เชิญผู้นำประเทศสมาชิกเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว โดยในวันศุกร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ประกอบด้วย ๑) การประชุมหารือเพื่อการลงทุนในกลุ่มแม่น้ำโขง (Investment Forum) ๒) การประชุมหารือผู้แทนเยาวชนกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Youth Forum) ๓) การประชุมโต๊ะกลมภาคีหุ้นส่วนการพัฒนา (Development Partners' Roundtable) ๔) การประชุมสภาธุรกิจ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Business Forum) และ ๕) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Official's Meeting) และการประชุมในวันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๕ อย่างเป็นทางการ ระหว่างเวลา ๙.๐๐-๑๑.๐๐ น. และอย่างไม่เป็นทางการ (Retreat) ระหว่างเวลา ๑๑.๑๕-๑๒.๓๐ น.

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้ให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๒.๒.๑ แต่งตั้งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) เป็นรัฐมนตรีประจำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS Minister)

๒.๒.๒ เอกสารที่จะมีการรับรองในการประชุม GMS Summit ครั้งที่ ๕ ได้แก่ ๑) ร่างแถลงการณ์ร่วมระดับผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๕ (the 5th GMS Summit Joint Summit Declaration: JSD) และ ๒) แผนปฏิบัติการภายใต้กรอบการลงทุนในภูมิภาค (Regional Investment Framework-Implementation Plan: RIF-IP) เพื่อนายกรัฐมนตรี ได้ร่วมกับผู้นำประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงให้ความเห็นชอบโดยไม่มีการลงนาม ซึ่งต่อมาที่ประชุมคณะทำงานระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ในวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ และที่ประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๕ ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้ยืนยันให้ความเห็นชอบร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ฉบับดังกล่าวโดยไม่มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒.๓ การอนุมัติงบประมาณจากงบกลาง ปี ๒๕๕๘ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม GMS Summit ครั้งที่ ๕ และเพื่อการผลักดันการดำเนินงานภายใต้แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เพิ่มเติมเป็นจำนวน ๑๕,๔๗๐,๐๐๐ บาท (สิบห้าล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำความตกลงในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณต่อไป

๒.๒.๔ การกำหนดองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยในการประชุม GMS Summit ครั้งที่ ๕ ในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำ อย่างไม่เป็นทางการ (Retreat) ประกอบด้วย ๑) นายกรัฐมนตรี ๒) รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) ๓) รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) ๔) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีประจำแผนงาน GMS ๕) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี และ ๖) รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายปรเมธี วิมลศิริ) ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่อาวุโส

๓. สรุปสาระสำคัญของการประชุม

ผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง และประธานธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสและภาคเอกชน ตัวแทนเยาวชนกลุ่มแม่น้ำโขง รวมถึงภาคีหุ้นส่วนการพัฒนา ได้เข้าร่วมการประชุม GMS Summit ครั้งที่ ๕ โดยสรุปสาระสำคัญการประชุมได้ดังนี้

๓.๑ ผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงให้ความเห็นชอบแถลงการณ์ร่วมระดับผู้นำ (Joint Summit Declaration: JSD) ซึ่งมีสาระสำคัญในการผลักดันการดำเนินงานการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ใน GMS และผลักดันกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการดำเนินงานภายใต้ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) ร่วมผลักดันการพัฒนาแนวเส้นทางคมนาคมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ให้เป็นแนวระเบียงเศรษฐกิจผ่านการดำเนินงานภายใต้การเวทีหารือการพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจ (Economic Corridor Forum: ECF) และร่วมผลักดันการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของกรอบการลงทุนของภูมิภาค (RIF-IP) ให้สามารถเกิดการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรม (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓.๒ ผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงรับทราบรายงานเรื่องแผนปฏิบัติการของกรอบการลงทุนของภูมิภาค (Regional Investment Framework-Implementation Plan: RIF-IP) และผลสรุปการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

๓.๒.๑ แผนปฏิบัติการกรอบการลงทุนของภูมิภาค (RIF-IP) กล่าวรายงานโดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงได้ร่วมกำหนดโครงการที่มีความสำคัญสูงทั้ง ๑๐ สาขาความร่วมมือเพื่อดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ ซึ่งประกอบด้วยโครงการในลำดับความสำคัญสูงจำนวน ๙๒ โครงการ เป็นโครงการลงทุนจำนวน ๖๐ โครงการและโครงการความช่วยเหลือทางเทคนิคจำนวน ๓๒ โครงการ โดยมีงบประมาณลงทุนทั้งสิ้น ๓๐,๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ. (ประมาณ ๙.๙๓ แสนล้านบาท) โดยงบประมาณลงทุนในสาขาคมนาคมเป็นสัดส่วนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๐ ของโครงการลงทุนทั้งหมด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงมีความต้องการในการพัฒนาเครือข่ายการคมนาคมอย่างมาก โดยในส่วนของประเทศไทยได้มีส่วนร่วมในแผนปฏิบัติการของกรอบการลงทุนของภูมิภาค (RIF-IP) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๒,๕๒๕ ล้านเหรียญ สหรัฐ. (หรือประมาณ ๘๓,๓๒๕ ล้านบาท) หรือร้อยละ ๙ ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด โดยมีโครงการที่สำคัญคือโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษ สายบางใหญ่-กาญจนบุรี (เพื่อเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย) มีมูลค่าโครงการ ๒ พันล้านเหรียญ สหรัฐ. โดยประเทศจีนมีสัดส่วนในการลงทุนตามแผนปฏิบัติการฯ มากที่สุด มีมูลค่ากว่าร้อยละ ๔๔ ของมูลค่าลงทุนในแผนปฏิบัติการฯ ทั้งหมด (มูลค่า ๑๒,๘๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ.) ในส่วนของภาระค่าน้ำมัน อาจกระทำได้โดยการพัฒนาร่วมมือกับโครงการอื่นๆ ในภูมิภาคและอนุภูมิภาค และการเชิญชวนนักลงทุนจากภาคเอกชนดำเนินโครงการในลักษณะความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) เป็นต้น (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๒.๒ ผลสรุปการประชุมหารือเพื่อการลงทุนในลุ่มแม่น้ำโขง (Investment Forum) กล่าวรายงานโดย นายอิสระ ว่องกุศลกิจ ประธานคณะกรรมการร่วมภาคเอกชนสามสถาบัน (นกร.) และประธานสภาหอการค้าไทย ได้เสนอผลการประชุม ซึ่งได้เน้นย้ำความสำคัญของการพัฒนาต่อเนื่องบนพื้นฐานของความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง การสร้างธุรกิจใหม่ๆ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และโอกาสในการดึงดูดแหล่งทุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน การเสริมสร้างด้านการอำนวยความสะดวกและบรรยากาศที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจเพื่อการพัฒนาแนวระเบียงคมนาคมไปสู่แนวระเบียงเศรษฐกิจอย่างแท้จริง การนำแผนปฏิบัติการภายใต้กรอบการลงทุนในภูมิภาค (RIF-IP) ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติและมีแผนการลงทุนในโครงการต่างๆ ได้จริงโดยมีความร่วมมือกับภาคีหุ้นส่วนการพัฒนาด้วย การจัดทำความตกลงด้านการอำนวยความสะดวกการค้าและคมนาคมขนส่งเพื่อเสริมสร้างมูลค่าระหว่างประเทศสมาชิก

อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และสามารถพัฒนาสู่ฐานการผลิตและศูนย์โลจิสติกส์ของภูมิภาคอินโดแปซิฟิกได้นอกจากนี้ได้นำเสนอในประเด็นการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อส่งเสริมการสร้างห่วงโซ่มูลค่าการผลิตข้ามแดน มุ่งเน้นการพัฒนา SMEs ให้มีความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงควรต้องใช้ศักยภาพความได้เปรียบด้านการลงทุนที่เกื้อกูลซึ่งกันและกันทั้งในด้านการเกษตรอุตสาหกรรมอาหาร การท่องเที่ยวและบริการ และต้องมีการจัดการความเสี่ยงและป้องกันภัยพิบัติภัยร่วมกัน รวมทั้ง ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงยังมีความจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพด้วย

๓.๒.๓ การประชุมสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Business Forum: GMS-BF) กล่าวรายงานโดย Mr. Win Aung ประธานสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงได้นำเสนอให้ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ๑) สนับสนุนค้ำประกันสินเชื่อสำหรับ SMEs ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs และเสนอให้กลุ่มประเทศ CLMV เริ่มนำใช้การค้ำประกันสินเชื่อสำหรับ SMEs เพื่อให้มีแหล่งเงินทุนเพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs ทั้งในระดับภูมิภาค และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒) เสนอให้ภาครัฐและภาคเอกชนลุ่มแม่น้ำโขง ร่วมป้องกัน ลดผลกระทบ และจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจเนื่องมาจากภัยพิบัติโดยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อลดความเสี่ยงทางธุรกิจอันเกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งเน้นการแลกเปลี่ยนและบูรณาการข่าวสารเป็นสำคัญ และ ๓) เสนอให้ภาครัฐร่วมเร่งรัดการดำเนินงานในด้านขยายแดนในการนำใช้ National Single Window ในการนี้ สมาคมผู้ประกอบการขนส่งอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง สามารถช่วยการดำเนินงานภาครัฐได้โดยการกำหนดมาตรฐานตามภาคผนวก ๘ ภายใต้ CBTA เพื่อมุ่งสู่การปฏิบัติจริงโดยภาคเอกชนได้ ในการนี้ เหล่าผู้นำประเทศได้ร่วมเป็นสักขีพยานการส่งมอบตำแหน่งประธานสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (GMS-BF) จากประเทศเมียนมาเป็นกัมพูชา (Oknha Kith Meng ประธานสภาหอการค้ากัมพูชา) และรับข้อเสนอของภาคเอกชนทั้ง ๓ ข้อดังกล่าว โดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสพิจารณาแนวทางการร่วมมือกับภาคเอกชนต่อไป

๓.๒.๔ การประชุมโต๊ะกลมภาคีหุ้นส่วนการพัฒนา (Development Partner's Roundtable Meeting) กล่าวรายงานโดย นายเนวิน สินศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (NEDA) ได้เน้นย้ำ ๑) บทบาทที่ต่อเนื่องของภาคีหุ้นส่วนการพัฒนาต่ออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตลอดระยะเวลา ๓๒ ปีที่ผ่านมาจากการให้ความร่วมมือทั้งทางด้านการเงินเพื่อลงทุนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจำนวน ๑๒.๒ พันล้านดอลลาร์ สรอ. และด้านการสนับสนุนทางวิชาการจำนวน ๓๑๑ ล้านดอลลาร์ สรอ. และขอชื่นชมเหล่าผู้นำประเทศลุ่มแม่น้ำโขงที่ได้ให้การรับรองกรอบยุทธศาสตร์ GMS ฉบับใหม่ระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๖๕ ซึ่งส่งเสริมการพัฒนาที่มุ่งลดความเหลื่อมล้ำและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๒) เสนอให้มีความสำคัญและดูแลประเด็นท้าทายจากความไม่ยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ที่สร้างผลเสียหายนี้อะบบนิเวศน์ ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งเสนอให้ร่วมกันแก้ไขด้านความยากจน มีความมั่นคงด้านอาหาร พลังงานและแหล่งน้ำ กลุ่มบุคคลอ่อนไหวเปราะบางทางสังคม มีการส่งเสริมบทบาทของสตรี และแก้ไขสภาพการทำงานที่ไม่เหมาะสมของแรงงาน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในความร่วมมือตามแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และ ๓) ภาคีหุ้นส่วนการพัฒนาพร้อมจะให้การสนับสนุนทั้งทางการเงินและวิชาการเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการภายใต้กรอบการลงทุนในภูมิภาค (RIF-IP) มุ่งสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะด้านการพัฒนาการเชื่อมโยงข้ามแดน สนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่ง และการเร่งให้สัตยาบันต่อภาคผนวกและพิธีสารภายใต้ความตกลง CBTA การสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนและการใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพด้านพลังงาน สนับสนุนการพัฒนาเปลี่ยนจากแนวคมนาคมขนส่ง

สู่แนวระเบียงเศรษฐกิจ และ ๔) ภาคีหุ้นส่วนการพัฒนาเน้นย้ำถึงความสำคัญของภาคเอกชนในการมีส่วนร่วมในการลงทุนโดยจะต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของภาคเอกชน ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจสีเขียวและพร้อมให้ความร่วมมือในประเด็นสำคัญอื่นๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงสืบไป

๓.๒.๕ การประชุมหารือผู้แทนเยาวชนกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Youth Forum) กล่าวรายงานโดย นางสาวญาณิสร แสงจันทร์รุ่ง นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ซึ่งได้รับการคัดเลือกเป็นผู้แทนเยาวชนกลุ่มแม่น้ำโขง ได้นำเสนอหัวข้อ (Theme) ที่ได้หารือร่วมกันระหว่างตัวแทนเยาวชนกลุ่มแม่น้ำโขง จำนวน ๓๖ คนคือ “เยาวชน GMS ที่เชื่อมโยงกันและมีส่วนร่วมต่อความเป็นชุมชนที่มีพลวัต” ในการนี้ ตัวแทนเยาวชนกลุ่มแม่น้ำโขงได้นำเสนอประเด็นที่มีความสำคัญเพื่อเป็นหลักประกันถึงบทบาทที่สำคัญของเยาวชนในกลุ่มแม่น้ำโขงได้แก่ ๑) เพิ่มการลงทุนเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาฝีมือเพื่อส่งเสริมเยาวชนให้เข้าสู่ตลาดแรงงาน ๒) พัฒนาความเชื่อมโยงทางโดยเฉพาะด้านโทรคมนาคมเพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์สู่อนุภูมิภาค เพิ่มความรู้เท่าทันต่อโลกและต่อประเด็นต่างๆ ๓) พัฒนาการศึกษาลดเหลื่อมล้ำเยาวชนให้เพิ่มสูงขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างเยาวชนซึ่งจะเสริมสร้างความเป็นครอบครัวเดียวกัน ๔) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ โดยมีอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็นศูนย์กลาง ๕) มีการเคลื่อนย้ายประชาชนและสินค้าข้ามแดนเพิ่มมากขึ้นจึงควรให้ความสำคัญกับการระบาดของโรคติดต่อและการป้องกันดังกล่าวด้วย ๖) ลดการพึ่งพิงแหล่งพลังงานที่มีใช้พลังงานหมุนเวียน และลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มความตระหนักด้านการป้องกันรักษาภาวะแวดล้อม และ ๗) ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่และแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในอนุภูมิภาคซึ่งจะเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ทั้งนี้ ตัวแทนเยาวชนกลุ่มแม่น้ำโขงมีแผนที่จะสร้างมิตรภาพใหม่ต่อไประหว่างครอบครัวลุ่มแม่น้ำโขงในฐานะทูตสันถวไมตรี เพื่อส่งเสริมความเชื่อมโยงและความมีพลวัตในชุมชนลุ่มแม่น้ำโขงต่อไป

๓.๓ ผลการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงครั้งที่ ๕ ผู้เข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำ ครั้งที่ ๕ ได้แก่ ผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ประธานธนาคารพัฒนาเอเชีย ผู้ประสานงานของแผนงาน GMS ของแต่ละประเทศ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนของทั้ง ๖ ประเทศ และผู้แทน ADB ตลอดจนองค์กรหุ้นส่วนการพัฒนาต่างๆ โดยสรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

๓.๓.๑ ผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงได้ร่วมหารือแนวทางการสนับสนุนแผนปฏิบัติการของกรอบการลงทุนของภูมิภาค (RIF-IP) ที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และการสนับสนุนจากองค์กรและประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือการพัฒนา โดยเฉพาะการร่วมกำหนดแหล่งเงินลงทุนเพื่อการพัฒนาแผนงาน/โครงการในลำดับความสำคัญสูงรวมถึงจะต้องประสานอย่างใกล้ชิดกับกรอบความร่วมมืออื่นในระดับอนุภูมิภาคและอาเซียนด้วย

๓.๓.๒ ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในการประชุมสุดยอดผู้นำ ครั้งที่ ๕

๑) รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และประชาชนชาวไทย มีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้ต้อนรับท่านประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรีจากกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง เข้าสู่การประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๕ ณ กรุงเทพมหานคร และนับเป็นเกียรติของประชาชนชาวไทยที่ได้มีโอกาสเป็นเจ้าภาพการประชุมในครั้งนี้

๒) ในการประชุมสุดยอดผู้นำครั้งที่ ๔ ณ กรุงเนปิดอว์ ผู้นำประเทศลุ่มแม่น้ำโขงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสจัดทำกรอบการลงทุนในภูมิภาค (Regional Investment Framework ๒๐๑๒ – ๒๐๒๒) ซึ่งรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขงได้พิจารณาถ้อยแถลงกันอย่างรอบคอบแล้ว โดยมีโครงการที่มีความสำคัญระดับสูง วงเงินลงทุนประมาณ ๓๐,๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งในวันนี้เหล่าผู้นำประเทศได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๓) ใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ โดยจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมกันตามแนวชายแดนของแต่ละประเทศ เพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้กับเมืองในภูมิภาคและสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ ให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งประเทศไทยได้ประกาศจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนาร่องในพื้นที่ชายแดนเป้าหมาย ๕ แห่ง ได้แก่ แม่สอด มุกดาหาร สระแก้ว ตราด และสงขลา ด้วยแล้ว

๔) พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางทะเลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมระหว่างประเทศในระยะเร่งด่วนใน ๒ เส้นทางหลัก คือ เส้นทางอรัญประเทศ-ปอยเปต และ หนองคาย-เวียงจันทน์-คุนหมิง ในการนี้ ไทยและจีนได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจเพื่อพัฒนาเส้นทางรถไฟภายในประเทศไทย ๒ เส้นทางสำคัญด้วยแล้ว โดยในส่วนของการจัดตั้งสมาคมการรถไฟของประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (The Greater Mekong Railway Association: GMRA) ซึ่งประเทศสมาชิกได้เห็นชอบแล้ว จะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการประสานงานรถไฟระหว่างประเทศต่อไป ในเวลาเดียวกันไทยและเมียนมากำลังเดินหน้าความร่วมมือพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและเขตเศรษฐกิจพิเศษชายฝั่ง เพื่อเชื่อมกับท่าเรือแหลมฉบังของไทย และจะสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายอุตสาหกรรมต่อเนื่องในลักษณะคลัสเตอร์ได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ ไทยและเมียนมากำลังร่วมหารือในการสร้างสะพานแห่งที่สองที่ อ. แม่สอด-เมียวดี ส่วนทางด้านชายแดนไทย- สปป.ลาว สะพานมิตรภาพแห่งที่ห้า (จังหวัดบึงกาฬ-เมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ) ออกแบบแล้วเสร็จ ซึ่งประเทศไทยและ สปป.ลาว กำลังหารือร่วมกันในการลงทุนก่อสร้างต่อไป

๕) ลดขั้นตอนและระยะเวลาการผ่านแดน ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (CBTA) โดยขอให้ประเทศสมาชิกร่วมหารือด้านการพัฒนากฎระเบียบและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ยังเป็นอุปสรรค ในส่วนของไทยนั้นพร้อมที่จะให้สัตยาบันแล้วเสร็จภายในต้นปีหน้า และขอเสนอให้เพิ่มเติมเส้นทาง ๘ และหมายเลข ๑๒ ในสปป.ลาว (นอกเหนือจากเส้นทางหมายเลข ๙) ที่เชื่อมกับไทยด้านจังหวัดนครพนมให้เป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงระบบการขนส่งข้ามแดนระหว่างไทย-ลาว-เวียดนามด้วย โดยอาจร่วมกันจัดให้มีการเดินรถโดยสารระหว่างประเทศตามเส้นทางที่มีศักยภาพ

๖) พัฒนาแหล่งพลังงานร่วมกัน ในอนาคตความต้องการใช้ไฟฟ้าในภูมิภาคจะเพิ่มขึ้น ในขณะที่ยังมีศักยภาพในการผลิตไฟฟ้าอีกมาก นอกจากการพัฒนาไฟฟ้าเพื่อใช้ในประเทศและซื้อขายกันระหว่างประเทศสมาชิก ก็ยังมีโอกาสที่จะเชื่อมโยงไปยังประเทศที่สามได้อีกและมีความยินดีที่ได้มีการตกลงจัดตั้งศูนย์ประสานงานการซื้อขายไฟฟ้าในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Regional Power Coordination Center) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประสานงานด้านนี้

๗) ระดมทุนเพื่อการพัฒนา ขอความร่วมมือจากประเทศและภาคีหุ้นส่วนการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแผนปฏิบัติการลงทุนของภูมิภาค (RIF-IP) ในส่วนของประเทศไทยก็มีความพร้อมที่จะมอบหมายให้สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (สพพ. หรือ NEDA) และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร. หรือ TICA) เป็น

หน่วยงานสนับสนุนทางการเงินและทางวิชาการ รวมทั้งตลาดเงินและตลาดทุนของประเทศไทยก็พร้อมที่จะเป็นแหล่งระดมทุนอีกทางหนึ่งด้วย

๘) **ปรับปรุงสิทธิประโยชน์และส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในภูมิภาค** เสนอให้พิจารณากลไกการประกันสินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งการเข้าถึงแหล่งเงินของ SMEs จะส่งผลสำคัญในการสร้างขีดความสามารถ การสร้างศักยภาพของ SMEs ในอนุภูมิภาค และขอให้ประเทศสมาชิกปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อนักลงทุนดังกล่าวด้วย

๙) **ร่วมมือดูแลรักษาสิงแวดล้อมและการบริหารจัดการภัยพิบัติ** เสนอให้มีความสำคัญต่อการร่วมกันเตรียมตัวรองรับต่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาดังกล่าว ดังนั้น ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงจึงต้องร่วมมือกันสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจให้สามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อก้าวสู่การเป็นเศรษฐกิจลุ่มแม่น้ำโขงสีเขียว (Green Mekong)

๓.๓.๓ **ผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงรับทราบว่าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๖ ในปี ๒๕๖๐**

๔. ข้อเสนอแผนการดำเนินงานในระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS)

๔.๑ **กระทรวงคมนาคม และกระทรวงการคลัง** เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและขยายด่านพรมแดน ทั้งในส่วนของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกการค้าและคมนาคมขนส่งในอนุภูมิภาค รวมถึงเร่งผลักดันการพัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงอนุภูมิภาคและรถไฟความเร็วปานกลางระหว่างไทย-สปป.ลาว-จีนให้เป็นรูปธรรม

๔.๒ **กระทรวงคมนาคม และกระทรวงการคลัง** เร่งรัดการให้สัตยาบันต่อภาคผนวกและพิธีสารที่เหลืออยู่จำนวน ๖ ฉบับ ภายใต้ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) ให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๘

๔.๓ **กระทรวงการคลัง และกระทรวงการต่างประเทศ** สนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (สพพ. หรือ NEDA) และ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร. หรือ TICA) ให้เป็นองค์กรความร่วมมือเพื่อการพัฒนาหลักในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านการเงิน ด้านวิชาการ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แก่ประเทศเพื่อนบ้านที่มีระดับการพัฒนาน้อยกว่าประเทศไทย

๔.๔ **กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน** เร่งรัดศึกษาการจัดการผลกระทบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การจัดการความเสี่ยงและป้องกันผลกระทบเนื่องมาจากภัยธรรมชาติและภัยพิบัติต่างๆ และร่วมหารือในความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเรื่องการป้องกันการค้ามนุษย์ และการเคลื่อนย้ายแรงงานผิดกฎหมาย

๔.๕ สศช. ประสานมหาวิทยาลัย สถาบันกลุ่มแม่น้ำโขง สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และธนาคารพัฒนาเอเชีย ร่วมกำหนดแนวทางความร่วมมือเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพบุคลากรในอนุภูมิภาค

๔.๖ สศช. ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยผลักดันการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจและเพิ่มการมีส่วนร่วมของจังหวัด ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและพื้นที่ชายแดน โดยประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สื่อมวลชนและภาคีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๗ สศช. ประสานกระทรวงการต่างประเทศ เร่งให้มีการหารือร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในเรื่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งกันและกันได้

๔.๘ สภาธุรกิจ GMS-BF ประเทศไทย เร่งศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เร่งศึกษาแนวความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อป้องกัน ลดผลกระทบ และจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจเนื่องมาจากภัยพิบัติและภัยธรรมชาติ และเร่งรัดกำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้ประกอบการขนส่งสินค้าร่วมกับผู้ประกอบการในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

๕. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

๕.๑ รับทราบผลการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงเทพมหานคร ตามข้อ ๓

๕.๒ ให้ความเห็นชอบข้อเสนอแผนการดำเนินงานระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนแผนงาน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ตามข้อ ๔ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการโดยประสานกับ สศช. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๖๔๐๑

โทรสาร ๐๒๒๘๐-๘๐๐๕

E-mail sumitra@nesdb.go.th